

lobě ve věci samé, odvolací soud zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a odmítl žalobu.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Soud odvolací poznamenává správně v důvodech svého rozhodnutí, že žalobce opírá žalobní nároky výslovně o zákon ze dne 17. prosince 1919, čís. 16 sb. z. a n. z r. 1920 a to nejen pokud jde o neplatnost propuštění ze služby, nýbrž i pokud jde o výplatu služebních požitků. Přes to však rozhodl pro nepřípustnost pořadu práva, ač § 24 cit. zákona, z něhož žalobce právě své nároky odvozuje, výslovně stanoví, že spory o příjmy služební a výslužné trvale ustanovených zřízenců obecních, o zaopatřovací požitky vdov a sirotek, jakož i ostatní spory, vzešlé ze služebních poměrů rozhodují se pořadem soudním a to z toho důvodu, ježto odvolací soud, máje zřetel na rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 12. července 1921, čís. Rv II 93/21 (čís. sb. 1136) míní, že pro posouzení této věci rozhodným jest jak co do hmotněprávní odůvodněnosti žalobních nároku, tak i co do přípustnosti pořadu práva zákonný stav, jaký byl v době vzniku služebního poměru žalobce, t. j. v roce 1909 a že dle tohoto stavu zákonného rozhodovati ve sporech tohoto druhu vzhledem na veřejnoprávní povahu příslušného služebního poměru obecních zaměstnancu nenáleželo, na soudní pořad. Ve zmíněném rozhodnutí nejvyššího soudu se však výslovně uvádí, že směrodatnou pro posuzování nároku tohoto druhu jest jak po stránce hmotněprávní, tak i co do otázky přípustnosti pořadu práva nikoli doba, kdy služební poměr počal, nýbrž doba, kdy ony nároky vznikly, takže v tomto případě jest stav věci odlišný tím, že zde jde o nároky, jichž vznik se právě vyvozuje ze shora cit. zákona, který v § 24 výslovně stanoví pořad soudní. Přes to však nelze rekursu přiznati oprávnění, neboť žalobce v rekursu opouští výslovně tuto právní základnu svých žalobních nároků tím, že v rekursu uvádí, že nemůže se více hájiti proti tomu, že mu byly odepřeny nároky dle zákona ze dne 17. prosince 1919, čís. 16 sb. z. a n. z roku 1920, když i odvolací soud uvěřil tvrzení žalované obce, že se žalobce o své právo podle tohoto nového zákona opožděně hlásil, a obsahem rekursu i jeho konečným návrhem se domáhá toho, by mu, když se uplatněných nároků dle cit. zákona dovolávati nemůže, přiknuty byly služební požitky 1080 Kč ročně, jež si počítá dle služební úpravy z roku 1919, máje tu na zřeteli předpis § 25 (2) cit. zákona, dle něhož poměr oněch již dříve ustanovených obecních zřízenců, kteří pro sebe v čas neuplatnili ustanovení tohoto zákona, posuzovati jest dle jejich dosavadní smlouvy. Z tohoto právního základu nebylo v řízení v první stolici o uplatněných nárocích vůbec ani jednáno a jest tato změna, teprve v opravném řízení učiněná, nepřípustna.

Čís. 1920.

Sudiště podle § 99 odstavec třetí j. n. nelze se dovolávati vůči cizozemské firmě, jež má v tuzemsku generální zastupitelství.

(Rozh. ze dne 17. října 1922, R I 1075/22.)

Žalobu proti akciové pojišťovací společnosti, jejíž hlavní sídlo bylo v Berlíně a generální zastupitelství v Praze, zadal žalobce na krajském soudě v Liberci, kdež měla žalovaná samostatné zastupitelství, založiv místní příslušnost na ustanovení § 99, odstavec třetí j. n. Námitku místní nepřislušnosti soud první stolice zamítl, rekursní soud jí vyhověl a žalobu odmítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Dovolací rekurs není odůvodněn. Podmínkou použití sudiště jmění ve smyslu § 99 j. n. jest, že žalovaná strana v tuzemsku nemá bydliště ani sídla ve smyslu §§ 75 j. n. Že tato podmínka se vztahuje i na ústavy a společnosti uvedené v třetím odstavci § 99 j. n., jest zřejmo z účelu tohoto zákonného ustanovení, chrániti zájmy věřitelů, již mají v tuzemsku své bydliště, a jim umožniti snažší vymáhání jejich práv proti povinným, majícím bydliště v cizině, tak, aby tuzemský žalobce nebyl nucen domáhati se svého práva před cizozemským soudem. Nutnost této ochrany odpadá, jedná-li se o společnost, která vedle cizozemského sídla má druhé sídlo v tuzemsku. Správnosti tohoto názoru nasvědčuje i doslov třetího odstavce § 99 j. n.: »cizozemské ústavy, majetkové podstaty, společnosti, společenstva a jiná sdružení osob mohou mimo to žalována býti u toho tuzemského soudu, v jehož obvodě jest jejich stálé zastupitelství pro tuzemsko neb orgán, jemuž svěřeno jest obstarávání obchodů takových ústavu a společností«. Slovy »mimo to« poukazuje se k prvnímu odstavci, který upravuje sudiště jmění všeobecně proti osobám, jež v tuzemsku nemají bydliště. V tomto případě není sporno, že žalovaná pojišťovací společnost má své sídlo v Berlíně, a generální, protokolované zastupitelství v Praze. Toto zastupitelství jest dle čl. IV. cí. nař. ze dne 29. listopadu 1865, čís. 127 ř. zák. a dle § 2 zákona ze dne 29. března 1873, čís. 42 ř. zák. povoláno, zastupovati žalovanou společnost jak vůči státní správě, tak i vůči třetím osobám soudně i mimosoudně v tuzemsku s neobmezenou plnou mocí ve všech záležitostech, které mají svůj základ v provozování obchodů v tuzemsku. Z § 6 vlád. nař. ze dne 10. června 1919, čís. 321 sb. z. a n. jest zřejmo, že zmíněné předpisy v uvedených směrech nedoznaly v podstatě žádných změn. Nechtěli-li tedy v tomto případě žalobci žalovati v Německu, mohli v tuzemsku podati žalobu dle § 75 j. n. jedině v sídle zastupitelství žalované společnosti v Praze a nikoliv v Liberci, kde, jak vychází z přednesu stran, takového zastupitelství není. Ustanovení odstavce třetího § 99 j. n. nepřichází, jak výše uvedeno, v úvahu, jelikož tu není předpoklad prvního odstavce tohoto §, že žalovaná strana v tuzemsku nemá ani bydliště ani sídla.

Čís. 1921.

Zajištění půdy drobným pachtýřům (zákon ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n.).

Lhostejno, kolik pozemků měl požadovatel v pachtu, jen když výměra vlastních nepřesahovala 8 ha.